

Gewascodes en gewassen eco-activiteiten

In dit document ziet u welke gewassen gekoppeld zijn aan de eco-activiteiten. Ook ziet u welke gewascodes daarbij horen.

Inhoudsopgave

Hoofddeelt	2
1. Grasklaver	2
2. Grasland met kruiden.....	2
3. Langjarig grasland	3
4. Meerjarige teelt	3
5. Natte teelt	4
6. Rustgewas	4
7. Stikstofbindend gewas	5
8. Strokenteelt.....	6
9. Vezelgewas.....	6
10. Vroeg ras rooigewas (uiterlijk 31 augustus)	7
11. Vroeg ras rooigewas (uiterlijk 31 oktober)	7
Bodemgewas	8
12. Groenbedekking	8
13. Onderzaai vanggewas	9
Teeltmaatregelen	11
14. Biologische bestrijding.....	11
15. Fertigatie.....	12
16. Precisiebemesting	12
17. Precisiegewasbescherming	13
Veemaatregelen	14
18. Weidegang: minimaal 1500 uur beweiding	14
19. Weidegang: minimaal 2500 uur beweiding	14
Niet-productieve grond	15
20. Bufferstrook met kruiden (langs bouwland of blijvende teelt)	15
21. Bufferstrook met kruiden (langs grasland)	15
22. Groene braak	16
23. Houtig element (heg, haag, struweel)	17
24. Houtig element (overige houtige elementen).....	17
Duurzaam bedrijf	18
25. Biologisch bedrijf (Skal).....	18

Hoofdteelt

1. Grasklaver

Met het zaaien van grasklaver hoeft u minder of geen kunstmest te gebruiken. Vanaf 1 april tot 1 juli staat op het perceel minimaal 25% gras en minimaal 25% klaver. Uw perceel is zichtbaar bedekt en u verdeelt het gras en klaver gelijkmatig over het perceel.

Gewas	Gewascode
Grasland, blijvend	265
Grasland, natuurlijk. Met landbouwactiviteiten.	331
Grasland, tijdelijk	266
Klaver, Alexandrijnse, groenbemesting, vanggewas	6756
Klaver, incarnaat, groenbemesting, vanggewas	6758
Klaver, Perzische, groenbemesting, vanggewas	6760
Klaver, rode, groenbemesting, vanggewas	6762
Klaver, witte, groenbemesting, vanggewas	6764
Rolklaver	800

2. Grasland met kruiden

Grasland met kruiden zorgt voor een diepere doorworteling en een betere bodemstructuur. En voor diversiteit in ruwvoer. Van 1 juni tot 1 oktober:

- staan er op het perceel minimaal 25% kruiden en vlinderbloemige gewassen (ingezaaid of spontane opkomst);
- en minimaal 25% gras;
- is uw perceel zichtbaar bedekt en u verdeelt het gras, de kruiden en vlinderbloemige gewassen gelijkmatig over het perceel.

Deze activiteit kunt u ook tussen fruitbomen en boomkwekerijgewassen doen. Dan geldt:

- dat er op minimaal één van de 3 stroken grasland met kruiden staat;
- of dat er op elke strook op minimaal 30% grasland met kruiden staat.

Vlinderbloemige gewassen mag u kiezen uit de lijst Stikstofbindend gewas.

Doet u mee met het ANLb? Lees welk pakket samengaat met deze activiteit in de cumulatietabel op [Samenhang conditionaliteiten, ANLb en eco-regeling](#).

Gewas	Gewascode
Appels. Aangeplant lopende seizoen.	1095
Appels. Aangeplant voorafgaande aan lopende seizoen.	1096
Bessen, blauwe	1869
Bessen, rode	2325
Bessen, zwarte (opbrengst verwerkt voor verwerkende industrie)	1873
Bramen	2327
Frambozen	2326
Grasland, blijvend	265
Grasland, natuurlijk. Met landbouwactiviteiten.	331
Grasland, tijdelijk	266
Kersen, zoet	2328
Kersen, zuur (opbrengst bestemd voor verwerkende industrie)	1872
Laanbomen/parkbomen, onderstammen, open grond	1070
Laanbomen/parkbomen, opzetters, open grond	1071
Laanbomen/parkbomen, spillen, open grond	1072
Notenbomen	2645
Overig kleinfruit (zoals kruisbessen, kiwi's)	1874

Overige pit- en steenvruchten (zoals perziken, tafeldruiven)	1100
Peren. Aangeplant lopende seizoen.	1097
Peren. Aangeplant voorafgaande aan lopende seizoen.	1098
Pruimen	1870
Sierheesters en klimplanten, open grond	1075
Trek- en besheesters, open grond	1076
Vruchtbomen, moerbomen, open grond	1077
Vruchtbomen, onderstammen, open grond	1078
Vruchtbomen, overig, open grond	1079
Wijndruiven	1099

3. Langjarig grasland

Met langjarig grasland bouwt u organische stof in de bodem op. Dit is goed voor de bodemstructuur.

U heeft blijvend grasland van 1 januari tot en met 31 december. Uw perceel is zichtbaar bedekt en vanaf 1 januari 2023 heeft u het land niet geploegd. De grond licht bewerken mag wel als de bedekking zichtbaar blijft. U mag alleen pleksgewijs op maximaal 10% van het perceel gewasbeschermingsmiddelen of biociden gebruiken. Doet u deze activiteit op ecologisch kwetsbaar grasland? Dan krijgt u de punten wel, maar de waarde niet. Lees hier meer over op [Samenhang conditionaliteiten, ANLb en eco-regeling](#).

Gewas	Gewascode
Grasland, blijvend	265
Grasland, natuurlijk. Met landbouwactiviteiten.	331

4. Meerjarige teelt

Door de teelt van meerjarige gewassen geeft u uw bodem meer rust, meer organische stof en een betere bodemstructuur.

U heeft minimaal 2 jaar aaneengesloten een meerjarig gewas als hoofdteelt op het perceel. In de tussentijd mag u daar geen ander gewas op telen. Het gewas moet in de winter blijven staan. Uw perceel is zichtbaar bedekt. Deze activiteit telt pas vanaf het 2e jaar mee voor de eco-regeling. In 2024 betekent dit dat de teelt kan meetellen als die teelt in 2023 ook al de hoofdteelt was.

Gewas	Gewascode
Beemdlangbloem, graszaad	6746
Engels raaigras, graszaad	6750
Festulolium, graszaad	6752
Italiaans raaigras, graszaad	6754
Luzerne	258
Miscanthus (olifantsgras)	516
Overig graszaad	6768
Rietzwenkgras, graszaad	6782
Roodzwenkgras, graszaad	6784
Timothee, graszaad	6786
Veldbeemdgras, graszaad	6788
Westerwolds raaigras, graszaad	6790
Zonnekroon	656

5. Natte teelt

Met natte teelt zorgt u voor minder CO₂-uitstoot en meer biodiversiteit. Natte teelt is geschikt voor gebieden met een hoge grondwaterstand, zoals veengebieden.

Uw perceel is zichtbaar bedekt en u oogst minstens één keer per jaar. De teelt moet op grond staan die tussen 2015 en 2022 in gebruik was als landbouwareaal.

Gewas	Gewascode
Azolla	6520
Cranberry	1047
Lamsoor	6766
Lisdodde	3055
Riet	6522
Wilde rijst	6521
Zeekraal	6792

6. Rustgewas

Door de teelt van een rustgewas verbetert u de bodemstructuur. Het zorgt voor meer organische stof en vocht in uw bodem en minder gewasziektes.

U teelt op perceelsniveau een rustgewas in een rotatie van minimaal 1 op 3. Dit betekent dat u minstens één keer in de 3 jaar een rustgewas als hoofdteelt heeft op het perceel. De telling ging in 2023 in. In de praktijk betekent dit dat we pas vanaf 2026 kijken of er vanaf 2023 een rustgewas op het perceel stond. Tot die tijd kan elk perceel met rustgewas meetellen. Uw perceel is zichtbaar bedekt en u mag oogsten, maaien of beweiden. U teelt alleen een rustgewas uit de lijst Rustgewas in Gewascodes en gewassen eco-activiteiten 2024. Een mengsel van rustgewassen is toegestaan. Een mengsel van een rustgewas met andere gewassen is niet toegestaan.

Gewas	Gewascode
Beemdlangbloem, graszaad	6746
Bladrammenas	3504
Blauwmaanzaad	247
Boekweit	3510
Engels raaigras, graszaad	6750
Festulolium, graszaad	6752
Gele mosterd	428
Gerst, winter-	235
Gerst, zomer-	236
Granen, overig	2652
Haver	238
Italiaans raaigras, graszaad	6754
Japanse haver	670
Karwijzaad	246
Klaver, rode, groenbemesting, vanggewas	6762
Klaver, rode, klaverzaad	6763
Klaver, witte, groenbemesting, vanggewas	6764
Klaver, witte, klaverzaad	6765
Koolzaad, winter (incl. boterzaad)	1922
Koolzaad, zomer (incl. boterzaad)	1923
Lijnzaad niet van vezelvlas (olievlas)	666
Luzerne	258
Niger	3514
Overig graszaad	6768
Peterselie, productie	1037
Peterselie, zaden en opkweekmateriaal	1038
Quinoa	1022

Raapzaad, winter	7124
Raapzaad, zomer	7123
Rietzwenkgras, graszaad	6782
Rogge, groenbemesting, vanggewas	7131
Rogge, groenvoedergewas	7129
Rogge, korrelgewas	7130
Roodzwenkgras, graszaad	6784
Sarepta mosterd/Caliente	3517
Soedangras/Sorghum	3519
Spelt	382
Tagetes erecta (Afrikaantje)	346
Tagetes patula (Afrikaantje)	347
Tarwe, winter-	233
Tarwe, zomer-	234
Teff	381
Timothee, graszaad	6786
Triticale	314
Veldbeemdgras, graszaad	6788
Westerwolds raaigras, graszaad	6790
Zwaardherik (aaltjesvanggewas)	669
Zwarte mosterd	655

7. Stikstofbindend gewas

U teelt een stikstofbindend gewas voor een vruchtbare bodem, meer stikstofopname en een betere biodiversiteit.

Een mengsel van een stikstofbindend gewas met andere gewassen is niet toegestaan. Behalve met graan als het stikstofbindende gewas meer dan 50% is. Uw perceel is zichtbaar bedekt. Gebruikt u het stikstofbindende gewas om te voldoen aan de verplichting om 4% van uw bouwland niet-productief te laten? Dan krijgt u voor deze eco-activiteit wel de punten, maar niet de waarde. Lees meer over de 4% eis op [4% niet-productief bouwland \(GLMC 8\)](#).

Gewas	Gewascode
Bonen, bruine-	242
Bonen, tuin- (droog te oogsten) (geen consumptie)	853
Bonen, tuin- (groen te oogsten)	854
Bonen, veld- (onder andere duiven-, paarden-, wierbonen)	311
Bonen, witte-	7121
Erwten (droog te oogsten)	308
Erwten, groene/gele (groen te oogsten)	244
Esparcette	801
Kapucijners (en grauwe erwten)	241
Klaver, Alexandrijnse, groenbemesting, vanggewas	6756
Klaver, Alexandrijnse, klaverzaad	6757
Klaver, incarnaat, groenbemesting, vanggewas	6758
Klaver, incarnaat, klaverzaad	6759
Klaver, Perzische, groenbemesting, vanggewas	6760
Klaver, Perzische, klaverzaad	6761
Klaver, rode, groenbemesting, vanggewas	6762
Klaver, rode, klaverzaad	6763
Klaver, witte, groenbemesting, vanggewas	6764
Klaver, witte, klaverzaad	6765
Linzen	6767
Lupinen, niet bittere	663

Luzerne	258
Overig klaverzaad	6769
Overige groenbemesters, vlinderbloemige-	426
Peulen, productie	2747
Peulen, zaden en opkweekmateriaal	2748
Pronkbonen, productie	2751
Pronkbonen, zaden en opkweekmateriaal	2752
Rolklaver	800
Sojabonen	665
Stamsperziebonen (=stamslabonen), productie	2779
Stamsperziebonen (=stamslabonen), zaden en opkweekmateriaal	2780
Stoksnijbonen en stokslabonen, productie	2781
Stoksnijbonen en stokslabonen, zaden en opkweekmateriaal	2782
Wikke, bonte	802
Wikke, voeder-	803

8. Strokenteelt

U teelt verschillende gewassen naast elkaar op smalle stroken grond voor meer biodiversiteit. Vaak zijn deze stroken 3 meter breed, of een veelvoud daarvan. Bijvoorbeeld 6, 12 of 24 meter. U hoeft daardoor minder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken.

U houdt zich aan de volgende voorwaarden:

- U teelt minimaal 5 gewassen als hoofdteelt op uw perceel landbouwareaal.
- U doet dit in minimaal 5 stroken van 3 tot 27 meter breed.
- Van die 5 hoofdteelten zijn minimaal 2 productieve gewassen en één rustgewas.
- U kunt blijvend grasland niet inzetten als strook. Een strook met struiken en bomen of een houtwal zijn wel toegestaan.

Voor deze activiteit zijn geen specifieke gewascodes bepaald. Zet u gewassen in voor de productie? Dan zien we dit als een productief gewas. Een rustgewas kiest u uit de lijst die hoort bij de eco-activiteit Rustgewas. U mag een niet-productieve strook van deze activiteit ook inzetten als niet-productieve grond.

Strokenteelt registreren

Kiest u strokenteelt op uw percelen? Dan is het belangrijk dat u dit op de goede manier registreert. Meer informatie leest u op [Strokenteelt registreren](#). Ook vindt u hier voorbeelden van wat wij wel of niet als strokenteelt zien.

Gewas	Gewascode
Geen specifieke gewascodes, maar alleen inzetbaar op bouwland en blijvende teelt	

9. Vezelgewas

U teelt een vezelgewas voor een vruchtbare bodem en een betere biodiversiteit. Uw perceel is zichtbaar bedekt. Teelt u hennep? Lees meer over de voorwaarden voor [hennep](#).

Gewas	Gewascode
Hennep, vezel-	944
Miscanthus (olifantsgras)	516
Vlas, vezel-	3736

10. Vroeg ras rooigewas (uiterlijk 31 augustus)

Door uw rooigewas vroeg te oogsten kunt u uw bodem beter bewerken met minder structuurbederf. Dit zorgt ook voor een goede periode en geschikte grond om een vanggewas in te zaaien. Uw perceel is zichtbaar bedekt en u oogst het gewas uiterlijk 31 augustus. U moet het gewas en de gewasresten uiterlijk 31 augustus afvoeren of onderwerken.

Gewas	Gewascode
Aardappelen, consumptie	2014
Aardappelen, poot NAK	2015
Aardappelen, poot TBM	2016
Aardappelen, zetmeel	2017
Bospeen, productie	2717
Kroten/rode bieten, productie	2741
Prei, zomer, productie	2801
Sjalotten	1934
Uien, gele zaai-	6660
Uien, rode zaai-	6664
Waspeen, productie	2783

11. Vroeg ras rooigewas (uiterlijk 31 oktober)

Door uw rooigewas vroeg te oogsten kunt u uw bodem beter bewerken met minder structuurbederf. Uw perceel is zichtbaar bedekt en u oogst het gewas uiterlijk 31 oktober.

Gewas	Gewascode
Bieten, suiker-	256
Bieten, voeder-	257
Cichorei	511
Knolselderij, productie	2725
Knolselderij, zaden en opkweekmateriaal	2726
Stoppelknollen	3521
Winterpeen, productie	2785
Witlofwortel, productie	2787

Bodemgewas

12. Groenbedekking

Met het bedekt houden van uw percelen verhoogt u het organisch stofgehalte en verbetert de bodemkwaliteit.

U houdt uw perceel van 1 januari tot 1 maart voor minimaal 80% zichtbaar bedekt met een levend gewas. Dit doet u met het vanggewas of groenbemester die u laat staan van 2023. U mag in die periode ook alleen pleksgewijs op maximaal 10% van het perceel gewasbeschermingsmiddelen of biociden gebruiken. U werkt het vanggewas onder met machines voor de hoofdteelt. U mag het vanggewas voor het onderwerken niet doodspuiten of branden.

U mag het perceel waarop u deze activiteit doet ook inzetten als niet-productieve grond.

Gewas	Gewascode
Beemdlangbloem, groenbemesting, vanggewas	6748
Bladkool	3502
Bladraap	3503
Bladrammenas	3504
Boekweit	3510
Deder	3505
Engels raaigras, groenbemesting, vanggewas	6751
Esparcette	801
Ethiopische mosterd	3507
Facelia	3508
Festulolium, groenbemesting, vanggewas	6753
Gele mosterd	428
Italiaans raaigras, groenbemesting, vanggewas	6755
Japanse haver	670
Klaver, Alexandrijnse, groenbemesting, vanggewas	6756
Klaver, incarnaat, groenbemesting, vanggewas	6758
Klaver, Perzische, groenbemesting, vanggewas	6760
Klaver, rode, groenbemesting, vanggewas	6762
Klaver, witte, groenbemesting, vanggewas	6764
Lijnzaad niet van vezelvlas (olievlas)	666
Lupinen, niet bittere	663
Luzerne	258
Niger	3514
Overige gras, groenbemesting, vanggewas	7126
Overige groenbemers, vlinderbloemige- Raketblad (aaltjesvanggewas)	426
Rietzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	671
Rogge, groenbemesting, vanggewas	6783
Rogge, groenvoedergewas	7131
Rogge, groenvoedergewas	7129
Rolklaver	800
Roodzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6785
Sarepta mosterd/Caliente	3517
Seradelle	3518
Soedangras/Sorghum	3519
Spurrie	3520
Stoppelknollen	3521
Tagetes erecta (Afrikaantje)	346
Tagetes patula (Afrikaantje)	347
Timothee, groenbemesting, vanggewas	6787

Veldbeemdgras, groenbemesting, vanggewas	6789
Vlas, vezel-	3736
Westerwolds raaigras, groenbemesting, vanggewas	6791
Wikke, bonte	802
Wikke, voeder-	803
Zonnebloemen	515
Zwaardherik (aaltjesvanggewas)	669

13. Onderzaai vanggewas

Bij de teelt van uw hoofdgewas zaait u het vanggewas. Door onderzaaien kan uw vanggewas zich beter ontwikkelen. Direct na de oogst van de hoofdteelt is uw perceel zichtbaar bedekt met het vanggewas. Dit vanggewas is een ander gewas dan de hoofdteelt. U laat het vanggewas tot minimaal 1 december staan. En het perceel is minimaal 80% zichtbaar bedekt. U mag geen chemische gewasbeschermingsmiddelen gebruiken na de oogst van het hoofdgewas.

Gewas	Gewascode
Beemdlangbloem, groenbemesting, vanggewas	6748
Bladkool	3502
Bladraap	3503
Bladrammenas	3504
Boekweit	3510
Deder	3505
Engels raaigras, groenbemesting, vanggewas	6751
Esparcette	801
Ethiopische mosterd	3507
Facelia	3508
Festulolium, groenbemesting, vanggewas	6753
Gele mosterd	428
Italiaans raaigras, groenbemesting, vanggewas	6755
Japanse haver	670
Klaver, Alexandrijnse, groenbemesting, vanggewas	6756
Klaver, incarnaat, groenbemesting, vanggewas	6758
Klaver, Perzische, groenbemesting, vanggewas	6760
Klaver, rode, groenbemesting, vanggewas	6762
Klaver, witte, groenbemesting, vanggewas	6764
Lijnzaad niet van vezelvlas (olievlas)	666
Lupinen, niet bittere	663
Luzerne	258
Niger	3514
Overige gras, groenbemesting, vanggewas	7126
Overige groenbemesters, vlinderbloemige-	426
Raketblad (aaltjesvanggewas)	671
Rietzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6783
Rogge, groenbemesting, vanggewas	7131
Rogge, groenvoedergewas	7129
Rolklaver	800
Roodzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6785
Sarepta mosterd/Caliente	3517
Seradelle	3518
Soedangras/Sorghum	3519
Spurrie	3520
Stoppelknollen	3521
Tagetes erecta (Afrikaantje)	346
Tagetes patula (Afrikaantje)	347

Timothee, groenbemesting, vanggewas	6787
Veldbeemdgras, groenbemesting, vanggewas	6789
Vlas, vezel-	3736
Westerwolds raaigras, groenbemesting, vanggewas	6791
Wikke, bonte	802
Wikke, voeder-	803
Zonnebloemen	515
Zwaardherik (aaltjesvanggewas)	669

Teeltmaatregelen

14. Biologische bestrijding

Door biologische bestrijding beschermt u het milieu. U doet op contractbasis aan biologische bestrijding met een of meer technieken:

- steriele insectentechniek tegen de uienvlieg;
- feromoonverwarring tegen de fruitmot, pruimenmot, bessenglasvlinder, vruchtbladroller, leverkleurige bladroller, grote appelbladroller of de heggebladroller;
- nematoden;
- of bacteriepreparaten.

U bewaart het aankoop- en betaalbewijs minimaal 5 jaar in uw administratie. In het aankoopbewijs staat minimaal:

- uw naam
- de GPS coördinaten van het perceel of het perceelnummer uit de Gecombineerde opgave
- wat u denkt dat de grootte is van het perceel met de biologische bestrijding
- de naam van de leverancier
- de hoeveelheid geleverde biologische bestrijding
- de prijs

Gewas	Gewascode
Appels. Aangeplant lopende seizoen.	1095
Appels. Aangeplant voorafgaande aan lopende seizoen.	1096
Bessen, blauwe	1869
Bessen, rode	2325
Bessen, zwarte (opbrengst verwerkt voor verwerkende industrie)	1873
Bieslook	6749
Bramen	2327
Frambozen	2326
Kersen, zoet	2328
Kersen, zuur (opbrengst bestemd voor verwerkende industrie)	1872
Knoflook	1021
Notenbomen	2645
Overig kleinfruit (zoals kruisbessen, kiwi's)	1874
Overige pit- en steenvruchten (zoals perziken, tafeldruiven)	1100
Peren. Aangeplant lopende seizoen.	1097
Peren. Aangeplant voorafgaande aan lopende seizoen.	1098
Prei, winter, productie	2799
Prei, winter, zaden en opkweekmateriaal	2800
Prei, zomer, productie	2801
Prei, zomer, zaden en opkweekmateriaal	2802
Pruimen	1870
Sjalotten	1934
Uien, gele zaai-	6660
Uien, poot en plant, 1e jaars	1932
Uien, poot en plant, 2e jaars	1933
Uien, rode zaai-	6664
Uien, zilver-	263
Wijndruiven	1099

15. Fertigatie

Met fertigatie geeft u vloeibare meststoffen via een druppelirrigatiesysteem. Zo kunt u op het juiste moment de juiste hoeveelheid voeding toevoegen. De meststoffen komen via een doseersysteem in het water. Daarna komt de mix van water en meststoffen via een hoofdleiding en druppelslangen uiteindelijk in het gewas terecht. U heeft hiervoor een functionerend fertigatiesysteem op uw perceel nodig. Een fertigatiesysteem kunt u ook gebruiken om te irrigeren.

Voorwaarden

- U heeft op het perceel een werkend druppelirrigatiesysteem met doseersysteem.
- U registreert de meststoffen die u via een doseersysteem geeft en bewaart deze gegevens minimaal 5 jaar.
- Nutriënten worden gedoseerd toegevoegd aan het water.
- U houdt zich aan de conditionaliteiten en de regels voor het gebruik van mest.
- U mag deze activiteit niet doen op braakliggende grond, landschapselementen of een verplichte bufferstrook.

Gewas	Gewascode
Geen specifieke gewascode, maar alleen inzetbaar op landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland en blijvende teelt)	

16. Precisiebemesting

Precisiebemesting is een belangrijk hulpmiddel bij het verbeteren van de waterkwaliteit. Meer opname door de plant betekent minder verliezen naar bodem en water.

Bij precisiebemesting is de toediening van mest zo geregeld dat de gewenste hoeveelheid meststoffen voor het gewas beschikbaar komt. De mestbenutting neemt toe. De juiste hoeveelheid drijf-, kunst- of vaste mest wordt op het juiste moment en op de juiste plek gegeven.

De toepassing van precisiebemesting is bedoeld voor de hoofdteelt. U mag precisiebemesting ook toepassen tijdens voorbereidende werkzaamheden voor de groei van de hoofdteelt. Bij precisiebemesting kunt u verschillende geavanceerde apparatuur en informatietechnologie gebruiken. Zo kunt u kiezen tussen een strooier, spuitmachine, zodebemester of sleepvoetbemester, afhankelijk van het gebruikte soort mest.

Voorwaarden

- Tijdens de hoofdteelt past u op het perceel precisiebemesting toe.
- De strooier kan meststoffen over de strookbreedte plaats specifiek doseren.
- De zodebemester of sleepvoetbemester kan drijfmest over de inbrengbreedte plaats specifiek doseren.
- De spuitboom heeft de mogelijkheid om variabel per sectie de spuitdoppen aan te sturen.
- U heeft machines die precisiebemesting kunnen uitvoeren. Of u heeft een factuur van een loonwerker die dit werk voor u heeft gedaan. U bewaart deze factuur minimaal 5 jaar. Op de factuur staat wat er is gedaan, op welke datum en de GPS coördinaten of perceelnummer uit de Gecombineerde opgave van het perceel.
- U heeft een taakkaart bij een GPS gestuurde spuit of resultaatkaart bij sensorgestuurde spuit. U bewaart deze minimaal 5 jaar. Op de kaart staat wat er is gedaan en de GPS coördinaten of perceelnummer uit de Gecombineerde opgave van het perceel. Als het werk door een loonwerker is gedaan, vraagt u de kaart op bij de loonwerker.
- U houdt zich aan de conditionaliteiten en de regels voor het gebruik van mest.
- U mag deze activiteit niet doen op braakliggende grond, landschapselementen of een verplichte bufferstrook.

Er zijn 2 werkvormen mogelijk om precisiebemesting uit te voeren:

1. Een on-the-go precisietoepassing waarbij meten, beslissen en uitvoeren realtime gebeuren.
2. Een geschakelde precisietoepassing waarbij meten, beslissen en uitvoeren los van elkaar gebeuren.

Gewas	Gewascode
Geen specifieke gewascode, maar alleen inzetbaar op landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland en blijvende teelt)	

17. Precisiegewasbescherming

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan negatieve gevolgen hebben voor mens en natuur. Een precisietoepassing kan helpen om minder bestrijdingsmiddel te gebruiken. Dit is goed voor het milieu en het kost u minder geld.

Onder gewasbeschermingsmiddelen verstaan we chemische en biologische middelen. En ook herbiciden die wettelijk zijn toegestaan in Nederland. U mag geen biociden inzetten voor deze eco-activiteit. Biociden worden namelijk niet gebruikt voor gewasbescherming, maar voor andere plagen op het erf. Denk aan muizen of houtconservering.

Voorwaarden

- Tijdens de hoofdteelt past u op het perceel precisiegewasbescherming toe.
- De spuitboom heeft de mogelijkheid om variabel per sectie de spuitdoppen aan te sturen.
- U heeft machines die precisiegewasbescherming kunnen uitvoeren. Of u heeft een factuur van een loonwerker die dit werk voor u heeft gedaan. U bewaart deze factuur minimaal 5 jaar. Op de factuur staat wat er is gedaan, op welke datum en de GPS coördinaten of perceelnummer uit de Gecombineerde opgave van het perceel.
- U heeft een taakkaart bij een GPS gestuurde spuit of resultaatkaart bij sensorgestuurde spuit. U bewaart deze minimaal 5 jaar. Op de kaart staat wat er is gedaan en de GPS coördinaten of perceelnummer uit de Gecombineerde opgave van het perceel. Als het werk door een loonwerker is gedaan, vraagt u de kaart op bij de loonwerker.
- U houdt zich aan de conditionaliteiten en de regels voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.
- U mag deze activiteit niet doen op braakliggende grond, landschapselementen of een verplichte bufferstrook.

Er zijn 2 werkvormen mogelijk om precisiegewasbescherming uit te voeren:

1. Een on-the-go precisietoepassing waarbij meten, beslissen en uitvoeren realtime gebeuren.
2. Een geschakelde precisietoepassing waarbij meten, beslissen en uitvoeren los van elkaar gebeuren.

Gewas	Gewascode
Geen specifieke gewascode, maar alleen inzetbaar op landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland en blijvende teelt)	

Veemaatregelen

18. Weidegang: minimaal 1500 uur beweiding

Door koeien te laten weiden zorgt u voor minder ammoniakemissie. Ook verbetert u de kwaliteit van het landschap.

Deze activiteit kunt u alleen doen als u melkvee heeft. Melkvee of melkkoeien zijn koeien die minimaal één keer hebben gekalfd. En die worden gehouden voor de productie van melk of andere melkproducten voor mensen.

Voor het uitvoeren van deze eco-activiteit moet u gecertificeerd zijn door een externe partij. Het certificaat houdt in dat u zich aan bijvoorbeeld deze voorwaarden houdt:

- Uw melkkoeien weiden per jaar minimaal 1500 uur.
- U sluit voor 1 mei een deelnameovereenkomst af met de externe partij.
- U begint niet later dan 15 mei met weiden.
- U weidt een maximaal aantal melkkoeien per hectare.
- U houdt een weidekalender bij. Daar zet u van tevoren in op welke datum en tijdstip u uw koeien gaat weiden. Ook als uw melkvee vrij kan uitlopen.
- U bewaart de kalender minimaal 5 jaar.

Deze activiteit geldt voor al uw grasland, behalve de bufferstroken die u gebruikt voor de activiteit bufferstroken met kruiden. Deze bufferstroken tellen niet mee omdat ze niet beweid mogen worden. U tekent deze als apart perceel in.

Controle op weidegang

Vanaf 2024 besteedt RVO de controle op weidegang uit aan een externe partij. Zij zullen zorgen voor een certificerings- en controlesysteem. En hebben ook het contact met de melkveehouder over deze eco-activiteit.

19. Weidegang: minimaal 2500 uur beweiding

Door koeien te laten weiden zorgt u voor minder ammoniakemissie. Ook verbetert u de kwaliteit van het landschap.

Deze activiteit kunt u alleen doen als u melkvee heeft. Melkvee of melkkoeien zijn koeien die minimaal één keer hebben gekalfd. En die worden gehouden voor de productie van melk of andere melkproducten voor mensen.

Voor het uitvoeren van deze eco-activiteit moet u gecertificeerd zijn door een externe partij. Het certificaat houdt in dat u zich aan bijvoorbeeld deze voorwaarden houdt:

- Uw melkkoeien weiden per jaar minimaal 2500 uur.
- U sluit voor 1 mei een deelnameovereenkomst af met de externe partij.
- U begint niet later dan 15 mei met weiden.
- U weidt een maximaal aantal melkkoeien per hectare huiskavel.
- U houdt een weidekalender bij. Daar zet u van te voren in op welke datum en tijdstip u uw koeien gaat weiden. Ook als uw melkvee vrij kan uitlopen.
- U bewaart de kalender minimaal 5 jaar.

Deze activiteit geldt voor al uw grasland, behalve de bufferstroken die u gebruikt voor de activiteit bufferstroken met kruiden. Deze bufferstroken tellen niet mee omdat ze niet beweid mogen worden. U tekent deze als apart perceel in.

Controle op weidegang

Vanaf 2024 besteedt RVO de controle op weidegang uit aan een externe partij. Zij zullen zorgen voor een certificerings- en controlesysteem. En hebben ook het contact met de melkveehouder over deze eco-activiteit.

Gewas	Gewascode
Grasland, blijvend	265
Grasland, natuurlijk. Met landbouwactiviteiten.	331
Grasland, tijdelijk.	266

Niet-productieve grond

20. Bufferstrook met kruiden (langs bouwland of blijvende teelt)

Met een bufferstrook met kruiden zorgt u voor meer biodiversiteit en een betere waterkwaliteit.

U heeft een bufferstrook met kruiden langs bouwland (behalve tijdelijk grasland) of langs een perceel blijvende teelt. U houdt rekening met de volgende punten:

- Deze bufferstrook ligt (voor een deel) op een [verplichte bufferstrook](#). De bufferstrook bemest u niet en u gebruikt geen chemische gewasbeschermingsmiddelen.
- De bufferstrook is minimaal 3 en maximaal 12 meter breed.
- Van 1 juni tot 1 oktober is de bufferstrook voor minimaal 25% zichtbaar bedekt met kruiden en vlinderbloemige gewassen.
- De kruiden en vlinderbloemigen zijn gelijkmatig verdeeld over de bufferstrook.
- U beweidt of oogst de bufferstrook niet.
- U mag de bufferstrook wel beheren met maaien en afvoeren.

Zet u bufferstroken in als eco-activiteit? En heeft u minder dan 4% van uw bouwland niet-productief gelaten? Dan krijgt u voor deze eco-activiteit wel de punten, maar niet de waarde, als die activiteit nodig is om te voldoen aan de 4% eis.

Gewas	Gewascode
Agrarisch natuurmengsel	1926
Beemdlangbloem, groenbemesting, vanggewas	6748
Drachtplanten*	657
Engels raaigras, groenbemesting, vanggewas	6751
Festulolium, groenbemesting, vanggewas	6753
Groene braak, spontane opkomst	6794
Italiaans raaigras, groenbemesting, vanggewas	6755
Overige gras, groenbemesting, vanggewas	7126
Raketblad (aaltjesvanggewas)	671
Rietzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6783
Roodzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6785
Tagetes erecta (Afrikaantje)	346
Tagetes patula (Afrikaantje)	347
Timothee, groenbemesting, vanggewas	6787
Veldbeemdgras, groenbemesting, vanggewas	6789
Westerwolds raaigras, groenbemesting, vanggewas	6791

21. Bufferstrook met kruiden (langs grasland)

Met een bufferstrook met kruiden zorgt u voor meer biodiversiteit en een betere waterkwaliteit.

U heeft een bufferstrook met kruiden langs een perceel met grasland. U houdt rekening met de volgende punten:

- Deze bufferstrook ligt (voor een deel) op een [verplichte bufferstrook](#). De bufferstrook bemest u niet en u gebruikt geen chemische gewasbeschermingsmiddelen.
- De bufferstrook is minimaal 3 en maximaal 12 meter breed.
- Van 1 juni tot 1 oktober is de bufferstrook voor minimaal 25% zichtbaar bedekt met kruiden en vlinderbloemige gewassen.
- De kruiden en vlinderbloemigen zijn gelijkmatig verdeeld over de bufferstrook.
- U beweidt of oogst de bufferstrook niet.
- U mag de bufferstrook wel beheren met maaien en afvoeren.

Zet u bufferstroken in als eco-activiteit? En heeft u minder dan 4% van uw bouwland niet-productief gelaten? Dan krijgt u voor deze eco-activiteit wel de punten, maar niet de waarde, als die activiteit nodig is om te voldoen aan de 4% eis.

Gewas	Gewascode
Agrarisch natuurmengsel	1926

Beemdlangbloem, groenbemesting, vanggewas	6748
Drachtplanten*	657
Engels raaigras, groenbemesting, vanggewas	6751
Festulolium, groenbemesting, vanggewas	6753
Groene braak, spontane opkomst	6794
Italiaans raaigras, groenbemesting, vanggewas	6755
Overige gras, groenbemesting, vanggewas	7126
Raketblad (aaltjesvanggewas)	671
Rietzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6783
Roodzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6785
Tagetes erecta (Afrikaantje)	346
Tagetes patula (Afrikaantje)	347
Timothee, groenbemesting, vanggewas	6787
Veldbeemdgras, groenbemesting, vanggewas	6789
Westerwolds raaigras, groenbemesting, vanggewas	6791

22. Groene braak

Met groene braak zorgt u voor meer biodiversiteit en minder milieubelasting.

Dit zijn de voorwaarden:

- U heeft groene braak op bouwland.
- Uw perceel is voor minimaal 80% zichtbaar bedekt van 15 juli tot 1 september. Door bijvoorbeeld een kruidenmengsel in te zaaien of spontane opkomst.
- U mag in het aanvraagjaar minimaal 9 maanden achter elkaar geen chemische gewasbeschermingsmiddelen en mest gebruiken.
- Blijft uw gewas langer dan 9 maanden staan? Dan mag u na deze periode nog steeds geen chemische gewasbeschermingsmiddelen en mest op dit gewas gebruiken.
- U mag het gewas het hele jaar niet beweiden en niet oogsten.
- Op dit perceel stond vorig jaar geen blijvend grasland.

U kunt deze eco-activiteit ook doen op een akkerrand. Maar niet op een verplichte bufferstrook. De akkerrand is minimaal 3 meter breed.

Zet u groene braak in als eco-activiteit? En heeft u minder dan 4% van uw bouwland niet-productief gelaten? Dan krijgt u voor deze eco-activiteit wel de punten, maar niet de waarde, als die activiteit nodig is om te voldoen aan de 4% eis.

Gewas	Gewascode
Agrarisch natuurmengsel	1926
Beemdlangbloem, groenbemesting, vanggewas	6748
Drachtplanten*	657
Engels raaigras, groenbemesting, vanggewas	6751
Festulolium, groenbemesting, vanggewas	6753
Groene braak, spontane opkomst	6794
Italiaans raaigras, groenbemesting, vanggewas	6755
Klaver, Alexandrijnse, groenbemesting, vanggewas	6756
Klaver, incarnaat, groenbemesting, vanggewas	6758
Klaver, Perzische, groenbemesting, vanggewas	6760
Klaver, rode, groenbemesting, vanggewas	6762
Klaver, witte, groenbemesting, vanggewas	6764
Overige gras, groenbemesting, vanggewas	7126
Overige groenbemesters, vlinderbloemige-	426
Raketblad (aaltjesvanggewas)	671
Rand, liggend op bouwland en direct grenzend aan bos. Geen landbouwproductie.	338
Rietzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6783

Roodzwenkgras, groenbemesting, vanggewas	6785
Tagetes erecta (Afrikaantje)	346
Tagetes patula (Afrikaantje)	347
Timothee, groenbemesting, vanggewas	6787
Veldbeemdgras, groenbemesting, vanggewas	6789
Westerwolds raaigras, groenbemesting, vanggewas	6791

*Omschrijving: een mengsel van tenminste 3 drachtplanten van de soorten Karwij (*Carum carvi*), Koriander onder (*Coriandrum sativum*) Wilde Peen (, *Daucus carota*), Duizendblad (*Achillea millefolium*), Goudsbloem (*Calendula officinalis*), Korenbloem (*Centaurea cyanus*), Cichorei (*Cichorium*), Zonnebloem (*Helianthus Annuus*), Komkommerkruid (*Borago officinalis*), Slangenkruid (*Echium Vulgare*), Phacelia (*Phacelia tanacetifolia*), Gele Mosterd (*Sinapis alba*), Gewone Rolklaver (*Lotus corniculatus*), Luzerne (*Medicago sativa*), Witte honingklaver (*melilotus albus*), Esparcette (*Onobrychis viciifolia*), Rode klaver (*Trifolium pratense*), Voederwikke (*Vicia sativa*), Lijnzaad/vlas (*Linum usitatissimum*), Malva (*Malva*), Klaproos (*Papaver*), Boekweit (*Fagopyrum esculentum*), Juffertje in 't groen (*Nigella damascena*), Smalle Weegbree (*Plantago lanceolata*) of Incarnaatklaver (*Trifolium incarnatum*).

23. Houtig element (heg, haag, struweel)

Met landschapselementen zorgt u voor meer biodiversiteit en een aantrekkelijk landschap.

U heeft een lijnvormige heg, haag of struweel op of naast landbouwareaal. Een heg, haag of struweel bestaat uit inheemse struiken aan elkaar en daartussen staan geen bomen. U houdt het element en de vorm ervan het hele jaar in stand door te snoeien wanneer dat nodig is. U mag niet snoeien in het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli. Maar ook niet als vogels buiten deze periode broeden.

Gewas	Gewascode
Knip- of scheerheg	2624
Struweelhaag	2625
Struweelrand	2629
Voederhaag	6809
Windhaag, in een perceel fruitteelt	2618

24. Houtig element (overige houtige elementen)

U heeft een houtig element (zoals houtwallen en bomen) op of naast landbouwareaal. Dit is het hele jaar aanwezig, van 1 januari tot en met 31 december. U mag niet snoeien in het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli. Maar ook niet als vogels buiten deze periode broeden.

Gewas	Gewascode
Boomgroep	2617
Bosje	2642
Bossingel	2619
Elzensingel	2622
Griendje	2631
Hakhoutbosje	2630
Hoogstamboomgaard	2628
Houtwal en houtsingel	2621
Knip- of scheerheg	2624
Laan	2626
Leibomen	2636
Struweelhaag	2625
Struweelrand	2629
Voederhaag	6809
Windhaag, in een perceel fruitteelt	2618

Duurzaam bedrijf

25. Biologisch bedrijf (Skal)

Met de eco-activiteiten gaan we samen voor een duurzame landbouw. Is uw bedrijf op 15 mei helemaal Skal-gecertificeerd of in omschakeling? Dan heeft u recht op eco-premie goud. U geeft deze eco-activiteit per perceel op.

Is niet uw hele bedrijf Skal-gecertificeerd of in omschakeling? Dan berekenen we de eco-premie zoals bij niet-biologische bedrijven. U doet op de niet-biologische percelen andere eco-activiteiten. Op uw biologische percelen kunt u ook andere activiteiten doen.

Gewas	Gewascode
Geen specifieke gewascode, maar alleen inzetbaar op landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland en blijvende teelt)	